

6244

Bibliotheek  
Proefstation  
Naaldwijk

R  
06  
C  
33

Bibl.

BIBLIOTHEEK  
Proefstation voor de Groenten- en  
Fruiteelt onder Glas te Naaldwijk.

VERSLAG VAN SPINAZIERASSENPROEVEN ONDER GLAS  
IN DE VROEGE VOORJAARSTEELT 1972 EN 1973

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

D. de Ruiter

Proefstation voor de Groenten- en Fruiteelt onder Glas - Naaldwijk

CRG

2245704

R  
06  
C  
33

0620:14  
Hambach mt. b.351

- 2 -

Verslag van spinazierassenproeven onder glas  
in de vroege voorjaarsteelt 1972 en 1973

<u>Inhoud</u>	<u>Blz.</u>
1. Inleiding	3
2. Teeltomstandigheden	3
3. Resultaten	4
3.1 Productiviteit en vroegheid	4
3.2 Schietsnelheid	5
3.3 Kwaliteit en gebruikswaarde	5
3.4 Groeisnelheid	5
3.5 Bladbreedte	5
4. Samenvatting	5

Meer exemplaren van dit verslag zijn gratis verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen en bij het Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38 te Naaldwijk.

## 1. Inleiding

Teneinde wat meer inzicht te verkrijgen in de rassenkeuze bij spinazie in de vroege voorjaarseelt zijn zowel in 1972 als in 1973 rassenproeven genomen. Uitgegaan is van de rassen die in 1971 in de Rassenlijst voor Groentegewassen voor deze teelt werden genoemd. Met de kwekers van deze rassen werd overleg gepleegd. Men werd de gelegenheid geboden hun in de rassenlijst vermelde ras in de op te zetten proeven te vervangen door een ander ras. Op deze wijze ontstond de in tabel 1 vermelde verzameling rassen.

Tabel 1 - Opgenomen rassen

Ras	Selectiebedrijf	Zaad- vorm	Vatbaarheid voor wolf
Artex	Enkhuizer Zaadhandel B.V., Enkhuizen	rond	o
Bergola	Van den Berg B.V., Naaldwijk	scherp	o
Glares	D.v.d.Ploeg B.V., Barendrecht	scherp	o
Grandura	Gebr. Broersen B.V., Harenkarspel	rond	o
Hippie	C.W. Pannevis B.V., Enkhuizen	scherp	o <sup>1)</sup>
Huro	Nunhem's Zaden B.V., Haalen (L.)	rond	o
Huroflay	Nunhem's Zaden B.V., Haalen (L.)	rond	o
Peronex	Enkhuizer Zaadhandel B.V., Enkhuizen	rond	o
Popeye	V/h A. Zwaan Jr. B.V., Enkhuizen	scherp	o
Subito	Rijk Zwaan B.V., de Lier	scherp	o
Tosto	Rijk Zwaan B.V., de Lier	scherp	o
Valverde	Royal Sluis B.V., Enkhuizen	scherp	o <sup>1)</sup>
Virtuosa	Rijk Zwaan B.V., de Lier	scherp	o
Vitores	D.v.d.Ploeg B.V., Barendrecht	rond	o
Vrodos	Rijk Zwaan B.V., de Lier	scherp	o

1) volgens inzender

Toelichting: o = onvatbaar voor wolf (*Peronospora spinaciae*).

## 2. Teeltomstandigheden

De proeven werden genomen in een koud warehouse van het I.V.T. te Wageningen. Er werd zowel breedwerpig als op rijtjes gezaaid.

Breedwerpig gezaaide proeven

Per are werd 3,2 kg niet voorgeweekt zaad gebruikt. De teelt had een normaal verloop. Voor het overige kan worden verwezen naar de gegevens vermeld in Tabel 2.

Tabel 2 - Teeltgegevens

jaar	aantal herhalingen	oppervlakte per veldje	zaai-datum	oogst-periode	datum beoordeling door commissie
1972	3	4 m <sup>2</sup>	28-12-'71	15 t/m 20-3-'72	13-3-'72
1973	3	4 m <sup>2</sup>	18-12-'72	16 t/m 21-3-'73	16-3-'73

Rijttjesproeven

Gelijk met de breedwerpig gezaaide proeven werden van alle rassen enkele rijttjes (zeer dun) gezaaid. De afstand tussen de rijen bedroeg ongeveer 30 cm; vrij spoedig na opkomst werden de planten uitgedund op een afstand op de rij van  $\pm$  4 cm.

Deze rijttjes werden gebruikt om het gemiddelde aantal dagen vast te stellen dat verloopt tussen het tijdstip waarop het gewas praktisch gesproken snijrijp is en het tijdstip waarop 25% van de planten is doorgesloten.

3. Resultaten3.1 Produktiviteit en vroegheid

De veldjes werden geoogst zodra een aanvaardbare kilogramopbrengst verwacht kon worden. Er werd gestreefd naar een redelijk compromis tussen vroegheid, opbrengst en kwaliteit.

In 1972 werd geoogst van 15 t/m 20 maart; in 1973 van 16 t/m 21 maart. In beide jaren had Peronex nog een paar dagen moeten blijven staan.

Op basis van de oogstdata en de opbrengst uitgedrukt in kg. per m<sup>2</sup> zijn de rassen in de tabellen 3 en 4 gerangschikt volgens afnemende vroegheid en produktiviteit.

In 1972 en 1973 is bovendien gebaseerd op visuele waarneming resp. door de proefnemers en een beoordelingscommissie een waarderingscijfer gegeven voor de vroegheid. De aldus verzamelde gegevens staan vermeld in tabel 5.

De verzamelde gegevens ten aanzien van de vroegheid volgens oogstgegevens zijn in tabel 6 samengebracht.

### 3.2 Schietsnelheid

In apart daartoe gezaaide rijtjes (vergl. 2. Teeltomstandigheden) werden zowel in 1972 als in 1973 3 maal per week de planten die boven de zaadlobben een stengel hadden gevormd van 7 à 8 cm of langer uitgetrokken en geteld. Op grond hiervan werd de datum berekend waarop 25% van de planten was doorgeschoten.

Het aantal dagen dat verliep tussen de in tabel 3 en 4 vermelde gemiddelde oogstdatum en de datum waarop 25% van de planten was doorgeschoten staat vermeld in tabel 7. Tussen de jaren 1972 en 1973 blijkt een redelijke mate van overeenstemming te bestaan.

Wanneer uitgegaan wordt van de datum waarop 50% van de planten was geschoten ontstaat nagenoeg dezelfde volgorde.

Een geringe schietsnelheid kan van belang zijn in verband met de prijsontwikkeling en het scheidt de mogelijkheid het gewas te laten staan totdat een flinke opbrengst per m<sup>2</sup> mag worden verwacht.

In beide jaren was op de datum dat de tellingen beëindigd werden, in 1972 op 12 april en in 1973 op 13 april, van Peronex een aantal planten nog niet geschoten. Van alle andere nummers waren toen alle planten wel geschoten.

Uit tabel 7 blijken duidelijke verschillen tussen de rassen voor de schietsnelheid.

Bij vergelijken van de gegevens uit tabel 6 en 7 blijkt er geen bepaald verband tussen de vroegheid en de schietsnelheid. In elk van de 3 in tabel 6 onderscheiden vroegheidsgroepen komen naast snel ook langzaam schietende rassen voor.

### 3.3 Kwaliteit en gebruikswaarde

De door de commissie en proefnemers gegeven waarderingscijfers voor kwaliteit en gebruikswaarde zijn vermeld in de tabellen 8 en 9, terwijl de bij de beoordelingen gemaakte opmerkingen te vinden zijn in de tabellen 10, 11 en 12.

### 3.4 Groeisnelheid

Alleen in 1973 werden hierover door de proefnemers gegevens verzameld. Deze zijn in tabel 13 opgenomen.

### 3.5 Bladbreedte

De hierover door de proefnemers verzamelde gegevens zijn in tabel 14 vermeld.

## 4. Samenvatting

In tabel 15 zijn de over de diverse eigenschappen beschikbare gegevens per ras samengevat.

Tabel 3 - Oogstdata en opbrengst in kg per m2 in 1972

Ras	I		II		III		Gem.		Rang- orde- cijfer
	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	
Hippie	15	2.40	15	2.42	15	2.79	15	2.54	1
Virtuosa	17	3.26	17	3.16	15	2.98	16	3.13	2
Bergola	17	3.09	15	2.65	17	3.16	16	2.96	3
Subito	15	2.53	17	2.98	17	3.19	16	2.90	4
Grandura	17	2.51	15	2.30	17	2.74	16	2.52	5
Artex	17	2.42	15	2.49	17	2.53	16	2.48	6
Popeye	17	3.21	17	3.16	17	3.28	17	3.22	7
Glares	17	3.03	17	3.05	17	2.77	17	2.95	8
Vitores	17	2.63	17	2.81	20	3.72	18	3.05	9
Tosto	20	3.60	17	3.05	20	3.86	19	3.50	10
Huroflay	20	3.37	20	3.53	17	2.91	19	3.27	11
Vrodos	20	3.33	20	3.40	20	3.67	20	3.43	12
Valverde	20	2.98	20	3.30	20	3.74	20	3.34	13
Huro	20	3.23	20	3.19	20	3.37	20	3.26	14
Peronex	20	2.81	20	2.63	20	2.30	20	2.58	15
Gem.		2.96		2.94		3.13		3.01	

Tabel 4 - Oogstdata en opbrengst in kg per m2 in 1973

Ras	I		II		III		Gem.		Rang- orde- cijfer
	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	oogst- datum in maart	op- brengst	
Virtuosa	16	3.40	16	3.19	16	3.26	16	3.28	1
Bergola	16	3.09	16	3.28	16	3.28	16	3.22	2
Subito	16	2.70	16	3.07	16	2.81	16	2.86	3
Vitores	16	2.79	16	2.47	16	2.88	16	2.71	4
Hippie	16	2.58	16	2.91	16	2.56	16	2.68	5
Grandura	16	2.49	16	2.74	16	2.81	16	2.68	6
Glares	16	2.65	16	2.51	16	2.40	16	2.52	7
Artex	16	2.42	16	2.60	16	2.35	16	2.46	8
Popeye	16	2.91	19	3.70	16	3.07	17	3.23	9
Huro	16	2.93	16	2.97	19	3.37	17	3.09	10
Peronex	16	2.12	16	2.16	19	2.49	17	2.26	11
Tosto	16	3.14	19	3.65	19	3.35	18	3.38	12
Huroflay	19	3.05	16	2.49	19	2.84	18	2.79	13
Valverde	19	3.12	19	3.27	19	2.74	19	3.04	14
Vrodos	21	3.51	19	3.25	21	3.51	20	3.42	15
Gem.		2.86		2.95		2.91		2.91	

Tabel 5 - Vroegheid volgens waarderingscijfers

	1972 (15-3)			1973 (16-3)			1972 gem.	1973 gem.	1972 + 1973 gem.
	Proefnemers			Beoordelings- commissie					
	I	II	III	I	II	III			
Artex	7.0	7.0	7.0	7.9	7.6	8.0	7.0(5-6)	7.8(1-2)	7.4(4-5)
Bergola	8.0	8.0	7.0	8.0	7.4	7.5	7.7(2-3)	7.6(3-4)	7.7(2-3)
Glaires	7.0	7.0	7.0	7.6	7.5	7.4	7.0(5-6)	7.5(5-7)	7.3(6)
Grandura	6.5	7.0	7.0	7.6	7.4	7.6	6.8(7)	7.5(5-7)	7.2(7)
Hippie	8.0	8.0	8.0	7.9	7.8	7.6	8.0(1)	7.8(1-2)	7.9(1)
Huro	5.0	6.0	6.0	6.9	6.4	6.4	5.7(11-12)	6.6(11)	6.1(11)
Huroflay	5.0	5.0	6.0	7.0	6.4	6.1	5.3(13)	6.5(12)	5.9(12-13)
Peronex	4.0	4.0	4.0	6.8	6.0	6.3	4.0(15)	6.4(13)	5.2(15)
Popeye	7.0	6.0	7.0	7.9	6.6	7.6	6.7(8)	7.4(9)	7.0(8)
Subito	8.0	8.0	7.0	7.8	7.6	7.5	7.7(2-3)	7.6(3-4)	7.7(2-3)
Tosto	6.5	7.0	6.0	7.0	6.9	7.0	6.5(9)	7.0(10)	6.7(10)
Valverde	5.0	6.0	6.0	5.9	6.3	5.9	5.7(11-12)	6.0(14)	5.9(12-13)
Virtuosa	7.0	7.0	8.0	7.4	7.3	7.8	7.3(4)	7.5(5-7)	7.4(4-5)
Vitores	6.0	6.0	6.0	7.4	7.4	7.3	6.0(10)	7.4(8)	6.7(9-10)
Vrodos	5.0	5.5	5.0	5.8	6.1	5.8	5.2(14)	5.9(15)	5.5(14)
Gem.	6.3	6.5	6.5	7.3	7.0	7.1	6.4	7.1	6.8

Toelichting: Bovenstaande waarderingscijfers zijn in 1972 (visueel) vastgesteld door de proefnemers; in 1973 heeft de beoordelingscommissie cijfers gegeven voor vroegheid. Men hoog cijfer wijst op een grote vroegheid. Tussen haakjes zijn de rangordecijfers vermeld.



Tabel 6 - Rangordecijfers vroegheid volgens oogstgegevens

	1972	1973	1972 + 1973	rangorde van waarderingscijfers 1972 + 1973
Virtuosa	2	1	1	4-5
Bergola	3	2	2	2-3
Hippie	1	5	3	1
Subito	4	3	4	2-3
Grandura	5	6	5	7
Vitores	9	4	6	9-10
Artex	6	8	7	4-5
Glares	8	7	8	6
Popeye	7	9	9	8
Tosto	10	12	10	9-10
Huroflay	11	13	11-12	12-13
Huro	14	10	11-12	11
Peronex	15	11	13	15
Vrodos	12	15	14-15	14
Valverde	13	14	14-15	12-13

Tabel 7 - Schietsnelheid

	Aantal dagen tussen gemiddelde oogstdatum en 25% geschoten planten			Rangorde- cijfers
	1972	1973	gem.	
Huroflay	2	7	4½	1
Glares	4	7	5½	2-3
Huro	1	10	5½	2-3
Artex	4	8	6	4-7
Hippie	5	7	6	4-7
Popeye	4	8	6	4-7
Valverde	3	9	6	4-7
Tosto	4	9	6½	8
Subito	4	10	7	9-10
Vrodos	4	10	7	9-10
Bergola	6	9	7½	11-13
Peronex	7	8	7½	11-13
Vitores	5	10	7½	11-13
Virtuosa	5	11	8	14
Grandura	8	10	9	15

Tabel 8 - Kwaliteit

	1972			1973			1973			gem. 1972 proef- nemers	gem. 1973 comm. nemers	gem. 1973 proef- nemers	totaal gem.
	Proefnemers in kist			Beoordelings- commissie			Proefnemers in kist						
	I	II	III	I	II	III	I	II	III				
Artex	6.0	7.0	6.0	5.9	5.9	5.6	6.0	6.0	5.0	6.3	5.8	5.7	5.9
Bergola	8.0	8.0	8.0	6.8	6.6	7.0	7.0	8.0	7.0	8.0	6.8	7.3	7.4
Glares	7.0	7.0	7.0	7.0	7.0	6.5	7.0	7.0	7.0	7.0	6.8	7.0	6.9
Grandura	5.0	5.0	6.0	6.1	5.8	5.5	6.0	5.0	6.0	5.3	5.8	5.7	5.6
Hippie	7.0	6.0	6.0	7.1	5.9	6.1	7.0	7.0	7.0	6.3	6.4	7.0	6.6
Huro	5.0	6.0	6.0	5.1	5.3	5.6	6.0	6.0	5.0	5.7	5.3	5.7	5.6
Huroflay	6.0	6.0	6.0	5.9	5.8	6.1	6.0	5.0	6.0	6.0	5.9	5.7	5.9
Peronex	6.0	7.0	7.0	5.8	6.0	5.9	5.0	5.0	4.0	6.7	5.9	4.7	5.8
Popeye	7.0	7.5	8.0	7.4	6.9	7.1	7.0	7.0	8.0	7.5	7.1	7.3	7.3
Subito	7.0	6.5	6.5	7.1	7.3	7.5	7.0	7.0	8.0	6.7	7.3	7.3	7.1
Tosto	7.5	9.0	7.5	7.9	7.4	6.6	8.0	7.5	8.0	8.0	7.3	7.8	7.7
Valverde	6.5	7.0	7.5	6.0	7.0	6.1	7.0	7.0	7.0	7.0	6.5	7.0	6.8
Virtuosa	7.0	8.0	7.0	7.4	7.3	7.9	8.0	7.0	7.0	7.3	7.5	7.3	7.4
Vitores	6.5	7.0	7.0	5.9	4.8	5.1	5.0	6.0	7.0	6.8	5.3	6.0	6.0
Vrodos	8.0	8.0	8.0	7.1	6.6	7.6	8.0	8.0	7.0	8.0	7.1	7.7	7.6
Gem.	6.6	7.0	6.9	6.6	6.4	6.4	6.7	6.6	6.6	6.8	6.5	6.6	6.6

Toelichting: Een hoog cijfer duidt op een hoge waardering, een laag cijfer op een lage waardering.

Tabel 9 - Gebruikswaarde

	1972						1973			gem. 1972 com- missie	gem. 1973 com- missie	gem. van 1972 en 1973
	Beoordelings- commissie 13/3			Proefnemers 14/3			Beoordelings- commissie 16/3					
	I	II	III	I	II	III	I	II	III			
Artex	6.0	6.3	5.8	6.0	6.0	6.0	6.0	6.3	5.9	6.0	6.1	6.1
Bergola	7.8	7.5	7.3	8.0	8.0	8.0	7.1	6.9	6.9	7.5	7.0	7.3
Glares	7.5	7.7	7.2	7.0	8.0	7.0	7.1	7.1	6.9	7.5	7.0	7.3
Grandura	5.8	6.2	5.7	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0	5.8	5.9	5.9	5.9
Hippie	6.8	7.3	7.8	8.0	7.0	8.0	6.9	6.4	6.3	7.3	6.5	6.9
Huro	5.3	5.5	5.8	6.0	6.0	6.0	5.4	5.4	5.4	5.5	5.4	5.5
Huroflay	5.7	6.0	5.7	6.0	5.0	7.0	5.9	5.5	5.6	5.8	5.7	5.7
Peronex	5.2	5.5	4.8	3.0	3.0	3.0	5.9	5.5	5.5	5.2	5.6	5.4
Popeye	7.0	6.3	6.2	7.0	7.0	6.0	7.5	6.4	7.1	6.5	7.0	6.8
Subito	7.3	7.5	7.7	8.0	8.0	8.0	6.9	7.0	7.5	7.5	7.1	7.3
Tosto	7.3	7.5	7.5	7.0	7.0	7.0	7.8	7.5	6.6	7.4	7.3	7.3
Valverde	5.7	6.2	6.8	6.0	6.0	6.0	6.0	6.8	5.6	6.2	6.1	6.2
Virtuosa	7.3	7.2	7.8	8.0	8.0	8.0	7.6	7.1	7.2	7.4	7.3	7.3
Vitores	5.8	6.0	5.7	6.0	6.0	5.0	6.0	5.1	5.3	5.8	5.5	5.6
Vrodos	7.0	5.7	5.8	6.0	5.0	6.0	6.6	6.3	6.3	6.2	6.4	6.3
Gem.	6.5	6.6	6.5	6.5	6.4	6.4	6.6	6.4	6.3	6.5	6.4	6.5

Toelichting: Een hoog cijfer duidt op een hoge waardering, een laag cijfer op een lage waardering.

Tabel 10 - Opmerkingen beoordelingscommissie 1973

---

I

---

Artex	smal blad(1,2), fijn blad(5)
Bergola	-
Glarex	lange bladsteel(4)
Grandura	smal blad(1,3,4,5), lange bladsteel(3,4)
Hippie	-
Huro	smal- en fijnbladig(1,2,3,4,5,6,8)
Huroflay	fijn blad(1,5), smal blad(4)
Peronex	iets ongelijk(1,4), smal en slap(2), iets heterogeen(3), verkleurd blad(4), donker, rommelig(6), iets bont(8)
Popeye	iets ongelijk(1)
Subito	-
Tosto	goed blad(3)
Valverde	traag(4)
Virtuosa	zeer mooi(3), breed blad(4)
Vitores	smal blad(1,3), lange bladsteel(3), verkleurd blad(4)
Vrodos	breed blad(4), donker van kleur(5)

Tabel 10 - vervolg

---

II

---

Artex	ongelijk fijn blad(1), smal(1,2,4), te slap(2)
Bergola	iets fijn blad(1), lange bladsteel(4)
Glares	-
Grandura	wat fijn(1), slap en ongelijk(2), smal blad(4)
Hippie	wat ongelijk, fijn blad(1), lange bladsteel(4)
Huro	fijn blad(1,2), smal blad(4)
Huroflay	fijn en smal(1,2), raapsteeltjes(3), te traag(4)
Peronex	te traag(2), blad verkleurd(4)
Popeye	ongelijk(1)
Subito	wat ongelijk gewas(1)
Tosto	ongelijk(1)
Valverde	tam, traag(4)
Virtuosa	iets bleek(4)
Vitores	te fijn(1,4,5,8), te slap(2), zwakke kleur(4), rommelig(5), iets bont(8)
Vrodos	te traag(4)

Tabel 10 - vervolg

---

III

---

Artex	smal blad(1,2,4), slap(2,3), fijnbladig(1,4,5)
Bergola	ongelijk gewas(1,3), enkele snelle afwijkers(4)
Glares	ongelijk(1)
Grandura	smal blad(1,2,3,4), slap(2), lange bladsteel(3)
Hippie	heterogeen gewas(3), lange bladsteel(4), rommelig, fijn blad(6)
Huro	fijn blad(1,2,4), te traag(2), prachtig blad(3)
Huroflay	fijn blad(1), te traag(2,4)
Peronex	bladverkleuring(1,3,4), te traag(2)
Popeye	iets ongelijk gewas(1)
Subito	goede kleur(4)
Tosto	wat ongelijk blad(1)
Valverde	fijn blad(1), te traag(2), smalle bladschijf, lange bladsteel(3), enkele snelle afw.(4), donker van kleur(5)
Virtuosa	iets bleker(4)
Vitores	smal blad(1,4,6), ongelijk(1), slap(2), vlekkerig gewas(3,4)
Vrodos	iets te traag(2,4)

Tabel 11 - Opmerkingen proefnemers 1972

	I	II
Artex	fijn, lang	-
Bergola	mooi	veel blad
Glares	iets lang	wat lang
Grandura	fijn en steel	(te) fijn
Hippie	-	fijn, wat stelig
Huro	lang blad, lange steel	fijn, lang blad
Huroflay	steel, lang blad	fijn, steel
Peronex	te veel steel, lang	mooi grof blad, maar wat steel
Popeye	wat steel	iets fijn
Subito	-	lange steel, lang blad
Tosto	fijner blad	zeer mooi, grof blad
Valverde	steel grof	wat steel
Virtuosa	wat lichte kleur	lichter
Vitores	steel wat lang	wat steel
Vrodos	mooi grof blad	geen steel, mooi grof blad



Tabel 11 - vervolg

---

III

---

Artex	lang blad, geen gewicht
Bergola	mooi grof
Glares	iets lang
Grandura	wat fijn, lang blad
Hippie	wat stelig
Huro	nogal wat steel
Huroflay	wat smal blad, iets lange steel
Peronex	nogal wat steel
Popeye	mooi
Subito	wat fijn blad ertussen
Tosto	mooi grof blad, iets steel
Valverde	mooi grof blad, iets steel
Virtuosa	wat bleek
Vitores	wat lang blad
Vrodos	grof blad, korte steel

Tabel 12 - Opmerkingen proefnemers 1973

	I	II
Artex	wat smal blad	wat steel, smal blad
Bergola	mooi	-
Glares	-	mooi, donker blad
Grandura	smal blad	lange steel, smal puntig blad
Hippie	-	-
Huro	smal lang blad, steel wat lang	wat smal blad
Huroflay	lang blad, wat stelig	fijn blad, wat smal
Peronex	var.d.gr., lange steel, blad geel aan de punt	d.gr., var., snijdt stug, geelgrijs aan de punt
Popeye	-	wat lang blad
Subito	-	-
Tosto	-	mooi grof blad
Valverde	wat puntig blad	-
Virtuosa	grof blad, breed	wat smal blad
Vitores	lange steel, smal blad	wat steel, iets smal blad
Vrodos	d.gr., mooi, breed blad	mooi, grof blad

Tabel 12 - vervolg

---

III

---

Artex	lange steel, spits blad
Bergola	iets steel
Glares	iets lange steel
Grandura	fijn, lange steel
Hippie	iets smal blad
Huro	fijn en wat steel
Huroflay	lange steel, wat smal blad
Peronex	d.gr., var., blad geel aan de punt, al flink geschoten
Popeye	mooi
Subito	mooi
Tosto	mooi
Valverde	iets lang blad
Virtuosa	wat steel
Vitores	wat smaller blad
Vrodos	goed

Tabel 13 - Groeiselheid (16-2-'73)

Ras	I	II	III	Gem.	Opmerkingen
Artex	6	5	4	5,0	een enkel zaadje mee naar boven
Bergola	7	7	8	7,3	" " " " " "
Glares	6	6	6	6,0	" " " " " "
Grandura	7	6	6	6,3	" " " " " "
Hippie	6	6	6	6,0	veel zaadjes " " "
Huro	5	5	5	5,0	een enkel zaadje " " "
Huroflay	5	5	6	5,3	veel zaadjes " " "
Peronex	4	5	4	4,3	zeer veel zaadjes " " "
Popeye	6	6	7	6,3	veel " " " "
Subito	6	6	6	6,0	een enkel zaadje " " "
Tosto	8	8	8	8,0	" " " " " "
Valverde	5	5	5	5,0	veel zaadjes " " "
Virtuosa	7	6	7	6,7	een enkel zaadje " " "
Vitores	7	6	6	6,3	veel zaadjes " " "
Vrodos	6	7	6	6,3	een enkel zaadje " " "
Gem.	6,1	5,9	6,0	6,0	

Toelichting: 1 = zeer traag; 9 = zeer snel

Tabel 14 - Waarderingscijfer bladbreedte en breedte kiemblad

	Bladbreedte <sup>1)</sup> 1972 (15/3)			Breedte kiemblad <sup>1)</sup> 1973			Gemiddeld		
	I	II	III	I	II	III	1972	1973	72+73
	Artex	5.0	6.0	4.0	5.0	5.0	4.0	5.0	4.7
Bergola	8.0	7.0	7.0	7.0	8.0	7.0	7.3	7.3	7.3
Glares	7.0	8.0	7.0	6.0	6.0	6.0	7.3	6.0	6.7
Grandura	5.0	5.0	5.0	5.0	6.0	6.0	5.0	5.7	5.3
Hippie	7.0	8.0	8.0	6.0	6.0	7.0	7.7	6.3	7.0
Huro	6.0	6.0	5.0	6.0	6.0	6.0	5.7	6.0	5.8
Huroflay	7.0	6.0	6.0	6.0	6.0	7.0	6.3	6.3	6.3
Peronex	7.0	7.0	7.0	4.0	6.0	6.0	7.0	5.3	6.2
Popeye	7.0	7.0	6.0	8.0	7.0	7.0	6.7	7.3	7.0
Subito	8.0	8.0	8.0	7.0	7.0	7.0	8.0	7.0	7.5
Tosto	8.0	8.0	7.0	7.0	7.0	7.0	7.7	7.0	7.3
Valverde	7.0	8.0	8.0	5.0	5.0	6.0	7.7	5.3	6.5
Virtuosa	8.0	8.0	8.0	7.0	8.0	7.0	8.0	7.3	7.7
Vitores	6.0	6.0	6.0	6.0	7.0	7.0	6.0	6.7	6.3
Vrodos	8.0	7.0	7.0	7.0	8.0	7.0	7.3	7.3	7.3
Gem.	6.9	7.0	6.6	6.1	6.5	6.5	6.8	6.4	6.6

Toelichting: <sup>1)</sup> 3 = zeer smal  
8 = zeer breed

Tabel 15 - Samenvattende tabel

Ras	Opbrengst in kg/m <sup>2</sup>		Waarde- rings- cijfer vroeg- heid 1)	R.c. vroegheid volgens oogstge- gevens 2)	Rangor- de cijfer schiets- nel- heid 3)	Waarde- rings- cijfer kwaliteit 4)		W.c. gebruiks- waarde 4)		W.c. groei- snel- heid 5)	W.c. blad- breed- te 6)
	1972	1973	gem. 1972/ 1973	gem. 1972/ 1973	gem. 1972/ 1973	1972	1973	1972	1973	1973	gem. 1972/ 1973
Artex	2.48	2.46	7.4	7	4-7	6.3	5.7	6.0	6.1	5.0	4.8
Bergola	2.96	3.22	7.7	2	11-13	8.0	7.3	7.5	7.0	7.3	7.3
Glares	2.95	2.52	7.3	8	2-3	7.0	7.0	7.5	7.0	6.0	6.7
Grandura	2.52	2.68	7.2	5	15	5.3	5.7	5.9	5.9	6.3	5.3
Hippie	2.54	2.68	7.9	3	4-7	6.3	7.0	7.3	6.5	6.0	7.0
Huro	3.26	3.09	6.2	12	2-3	5.7	5.7	5.5	5.4	5.0	5.8
Huroflay	3.27	2.79	5.9	11	1	6.0	5.7	5.8	5.7	5.3	6.3
Peronex	2.58	2.26	5.2	13	11-13	6.7	4.7	5.2	5.6	4.3	6.2
Popeye	3.22	3.23	7.1	9	4-7	7.5	7.3	6.5	7.0	6.3	7.0
Subito	2.90	2.86	7.7	4	9-10	6.7	7.3	7.5	7.1	6.0	7.5
Tosto	3.50	3.38	6.8	10	8	8.0	7.8	7.4	7.3	8.0	7.3
Valverde	3.34	3.04	5.9	14-15	4-7	7.0	7.0	6.2	6.1	5.0	6.5
Virtuosa	3.13	3.28	7.4	1	14	7.3	7.3	7.4	7.3	6.7	7.7
Vitores	3.05	2.71	6.7	6	11-13	6.8	6.0	5.8	5.5	6.3	6.3
Vrodos	3.43	3.42	5.6	14-15	9-10	8.0	7.7	6.2	6.4	6.3	7.3
Gem.	3.01	2.91	6.8			6.8	6.6	6.5	6.4	6.0	6.6

Toelichting: 1) hoog cijfer: vroeg, laag cijfer: laat.

2) naarmate rangordecijfer hoger is, is het nummer later.

3) " " " ", schiet het nummer langzamer.

4) 1 = slecht, 9 = uitstekend.

5) 1 = zeer traag, 9 = zeer snel.

6) een laag cijfer betekent smal blad, een hoog breed blad.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

1. Hoeven, A.P. v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven onder glas in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
2. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van een Kropslarassenproef-1e beoordeling in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
3. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Voorjaarsstookteelt 1968 September 1968
4. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
5. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967-1968 November 1968
6. Koopmans, W., en L.G. Nederpel - Verslag Komkommerrassenproeven-1e beoordeling 1968 Maart 1969
7. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
8. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-1e beoordeling onder glas in de late Voorjaarsteelt 1969 Augustus 1969
9. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Winterstookteelt 1968-1969 September 1969
10. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling Herfstteelt 1968 Oktober 1969
11. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1968-1969 Oktober 1969
12. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stoksnijbonerassenproeven-1e beoordeling Vroege Voorjaarsteelt onder glas 1969 November 1969
13. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1969 November 1969
14. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stamslaboncrassenproeven-1e beoordeling Voorjaarsteelt 1969 December 1969
15. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Voorjaarsstookteelt 1969 Januari 1970
16. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Late Koude Voorjaarsteelt 1969 Januari 1970
17. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Koude of Vorst-vrij gehouden Voorjaarsteelt 1969 Maart 1970
18. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de normale Herfstteelt Mei 1972
19. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven- onder glas Winterteelt 1971-1972 Augustus 1972

20. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 augustus 1972
21. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Tomaterassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de Koude Teelt 1972 november 1972
22. Koopmans, W., en D. de Ruiters - Verslag van een Rassenproef Stamsla-  
boon onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 november 1972
23. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de Late Voorjaarsteelt 1972 december 1972
24. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met Fusarium-  
resistente Tomaterassen in de Koude Teelt 1972 december 1972
25. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Tomaterassenproeven-2e  
beoordeling onder Glas in de Koude Teelt 1972 december 1972
26. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de normale Herfstteelt 1972 mei 1972
27. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Proeven met Fusarium-  
resistente Tomaterassen in de Herfstteelt 1972 februari 1973
28. Esch, H. van, en W. Koopmans - Slarassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de Winterteelt 1972-1973 juli 1973
29. Koopmans, W., en H. van Esch - Slarassenproeven-2e beoordeling  
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1973 juli 1973
30. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Tomaterassenproeven-2e  
beoordeling in de Stookteelt 1973 met bleke- en  
halfgroene rassen augustus 1973
31. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met TMV-resis-  
tente Tomaterassen-2e beoordeling in de Stookteelt  
1973 augustus 1973
32. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met Fusarium-  
resistente Tomaterassen in de Stookteelt 1973 augustus 1973